

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7981,Promocja-ksiazek-Danuty-Suchorowskiej-Sliwinskiej-Dziennik-z-lat-1981-1985-czyli-.html>
27.03.2026, 00:41

Promocja książek: Danuty Suchorowskiej-Śliwińskiej „Dziennik z lat 1981–1985 czyli z zakonspirowanych zapisków solidarnościówki” oraz „NSZZ »Solidarność« Małopolska w materiałach Służby Bezpieczeństwa. Wybór dokumentów” – Kraków, 26 stycznia 2012

26.01.2012

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie wspólnie z Zarządem Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność” zorganizował promocję książek: Danuty Suchorowskiej-Śliwińskiej *Dziennik z lat 1981–1985, czyli z zakonspirowanych zapisków solidarnościówki* oraz NSZZ „Solidarność” *Małopolska w materiałach Służby Bezpieczeństwa. Wybór dokumentów*, wybór i opracowanie Cecylia Kuta, wstęp Jarosław Szarek. W spotkaniu udział wzięli: dr Barbara Niemiec, Dorota Stec-Fus, dr Cecylia Kuta, dr Jarosław Szarek.

26 stycznia 2012 r., godz. 17.00, pl. Szczepański 5, Kraków, sala 406 (IV piętro).

Danuta Suchorowska-Śliwińska, *Dziennik z lat 1981–1985, czyli z zakonspirowanych zapisków solidarnościówki*, współpraca redaktorska Barbara Niemiec i Dorota Stec-Fus, redakcja naukowa Cecylia Kuta, Kraków 2011, s. 599.

Książka stanowi cenne źródło do badań nad dziejami podziemia solidarnościowego w Krakowie po wprowadzaniu stanu wojennego. Autorka, Danuta Suchorowska-Śliwińska (1930–2011), skrzypaczka Filharmonii Krakowskiej i pisarka – mająca na swym koncie kilka poczytnych książek z najnowszej historii Polski (m.in. *Wielka edukacja. Wspomnienia więźniów politycznych PRL w latach 1945–1956*, *Rozbić więzienie UB! Akcje zbrojne AK i WiN 1945–1946*, *Najdłużej stawiali zbrojny opór. Zbrojne podziemie na Podbeskidziu 1945–1950* oraz wspomnieniowej: *Moja Moskwa 1951–1956*) – sama zaangażowana w solidarnościową działalność podziemną nie ogranicza się jedynie do przedstawienia swej aktywności, lecz oddaje obraz życia codziennego tamtych lat. *Dziennik z lat 1981–1985 czyli z zakonspirowanych zapisków solidarnościówki* to sporządzone na bieżąco przez Autorkę zapiski i notatki obejmujące okres od 13 grudnia 1981 r. do końca 1985 r. Autorka starała się je tworzyć na bieżąco, często sięgała do nich po obfitującym w wydarzenia, pełnym napięć dniu, starając się zostawić po nim świadectwo. Zapewne też nie myślała wówczas, że kiedykolwiek trafią one do szerszego grona odbiorców. W tekst wplecione są relacje niektórych pojawiających się w na kartach *Dziennika* postaci oraz noty biograficzne zamieszczone na końcu publikacji.

NSZZ „Solidarność” *Małopolska w materiałach Służby Bezpieczeństwa. Wybór dokumentów*, wybór i opracowanie Cecylia Kuta, wstęp Jarosław Szarek, Kraków 2011, s. 784.

Książka jest wydawnictwem źródłowym dotyczącym małopolskiej „Solidarności” w latach 1980–1989. Zaprezentowano w niej różnorodne materiały wytworzone przez Służbę

Bezpieczeństwa.

W pierwszej części przedstawiono dokumenty Sprawy Obiektowej „Związkowcy”, która prowadzona była przez Wydział III-A/Wydział V SB KW MO w Nowym Sączu przeciwko strukturom NSZZ „Solidarność” na terenie tego województwa w latach 1980–1983. Dotychczasowe edycje źródeł skupiają się głównie na Krakowie, omijając pozostałe dwa wojewódzkie ośrodki tworzenia się „Solidarności” w Tarnowie i Nowym Sączu, dlatego chociaż w minimalnym stopniu starano się wypełnić tę lukę, prezentując materiały, które w sposób przekrojowy dokumentują historię „Solidarności” na tym terenie widzianą oczyma bezpieki.

Zebrane w drugiej części materiały, pochodzące ze sprawy „Gotowość” to wybór z siedemnastu tomów akt sporządzonych w różnych wydziałach krakowskiej SB, dotyczących przygotowania do siłowej rozprawy z NSZZ „Solidarność”, czym było ostatecznie wprowadzenie stanu wojennego. Dokumenty dokładnie ilustrują kompleksowe przygotowania do tej operacji, a także opisują przebieg pierwszych dni stanu wojennego widzianych z perspektywy komendanta wojewódzkiego MO w Krakowie oraz wybrane działania SB i MO podejmowane do października 1982 r. w związku z delegalizacją NSZZ „Solidarność”.

W trzeciej części książki zaprezentowano dokumenty Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia „Arena”, prowadzonej przez Wydział III-1 SB KW MO w Krakowie przeciwko środowiskom akademickim Krakowa.

W kolejnej, czwartej części znalazły się materiały dotyczące TW „Return”. Opisują one werbunek przewodniczącego Zarządu Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność” Wacława Sikory i następnie skuteczną próbę zerwania przez niego kontaktów z SB.

W ostatniej, najbardziej różnorodnej, piątej części, oprócz materiałów stanowiących uzupełnienie dokumentów zebranych w pierwszych czterech częściach, zamieszczono wybrane dokumenty spraw prowadzonych przeciwko niezależnej poligrafii. Wśród nich materiały Sprawy Operacyjnego Rozpracowania „Plastycy”, prowadzonej przez pion V DUSW w Nowej Hucie, w wyniku której udało się SB zlikwidować podziemne drukarnie pism „Aktualności” i „Zomorządność”. Ponadto zaprezentowano dokumenty sprawy „Brzoza”, prowadzonej przez Wydział III-1 WUSW w Krakowie z 1986 r., mającej na celu likwidację niezależnej poligrafii i kolportażu: „Arki”, „Promienistych” „Hutnika”.

Publikacja poszerza wiedzę o działaniach SB wobec „Solidarności” w Małopolsce. Jedną z istotnych zalet książki są umieszczone w niej przypisy (których pozbawione były wcześniejsze edycje źródeł dotyczących NSZZ „Solidarność” Małopolska). Obok tych opisujących wydarzenia, tytuły, struktury itp., autorzy opublikowali setki krótkich biogramów działaczy opozycji i funkcjonariuszy SB oraz agentury. Z pewnością stanowi to kolejne i ważne uzupełnienie do opisu działań aparatu bezpieczeństwa w PRL.

Termin: 26 stycznia 2012 r.

Miejsce: pl. Szczepański 5, Kraków, sala 406 (IV piętro), godz. 17.00

Organizatorzy: Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Krakowie i Zarząd Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność”

Danuta Suchorowska-Śliwińska

Dziennik z lat 1981-1985

czyli z zakonspirowanych zapisków
solidarnościówki

NSZZ „Solidarność” Małopolska w materiałach Służby Bezpieczeństwa

Wybór dokumentów

